

Complexnummer: 456066

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Amstenrade

Aantal complexonderdelen

24

Monumentnummers van complexonderdelen

456108, 456109, 456110, 456111,
456112, 456113, 456114, 456116,
456117, 456118, 456119, 456120,
456121, 456122, 456123, 456124,
456125, 456126, 456127, 456128,
456129, 456130, 456131, 456132

Woonplaats

Amstenrade

Gemeente

Beekdaelen

Provincie

Limburg

Hoofdadres van hoofdobject

Hagendorenweg 1, 6436 CR Amstenrade

Complexomschrijving

BUITENPLAATS KASTEEL AMSTENRADE. De oudste geschiedenis van Kasteel Amstenrade is obscuur. Verondersteld wordt, dat een versterkte voorganger van het huidige kasteel in de late 13e of vroege 14e eeuw is gesticht. Van de tweede helft van de 14e eeuw tot 1668 wordt het kasteel bewoond door de familie Huyn van Amstenraad. In de 17e eeuw werd het kasteel ingrijpend verbouwd. In 1733 (of 1755?) maakte J. Couven, "architect en Aix", opmetingsplannen van het 17e-eeuwse kasteel in opdracht van de toenmalige eigenaresse, de familie De Ligne, waardoor wij redelijk geïnformeerd zijn over het 17e-eeuwse kasteel. In 1779 wordt Kasteel Amstenrade gekocht door de rijke Luikse burger Nicolas Willems, die het kasteel grotendeels liet afbreken en naar ontwerp van de Luikse architect Bartholome Digneffe (1724-1784) een monumentaal Luiks- classicistisch kasteelachtig landhuis liet optrekken. Door het voortijdige overlijden van Nicolas Willems bleef het ontwerp onvoltooid, en werd in aansluiting op de gehandhaafde 17e-eeuwse toren slechts een in plaats van twee zijvleugels uitgevoerd. Van het 17e-eeuwse kasteel zijn de genoemde toren aan de westzijde en keldergewelven onder de hoofdvleugel behouden gebleven. Aan weerszijde van de toren werden een haaks ten opzichte van elkaar geplaatste deels door pilasters gelede rode bakstenen en mergelstenen hoofd- en zijvleugel gebouwd met segmentboog-vormige deur en vensterpartijen. De hoofdvleugel kreeg aan het voorplein- en de parkzijde een fronton. Van de nooit uitgevoerde rechter zij(NO-)vleugel

zijn de fundamenten bewaard gebleven.

Door het overlijden van Nicolas Willems, waarna het kasteel werd gekocht door de familie De Marchant et d'Ansembourg, kreeg ook het inwendige deels een andere bestemming dan in het ontwerp werd beoogd. De grote hal, die centraal in de hoofdvleugel was geprojecteerd werd de huidige eetzaal en de entree werd naar de zijvleugel verplaatst. Inwendig vertoont het kasteel rijke betimmeringen en stuc- plafonds in Lodewijk XVI-stijl. In de torenkamer beganegronds laat 18e-eeuwse behangsels naar pastorale gezichten van Francois Boucher door Luikse schilder Pierre Michel de Lovinfosse (1745-1821). Op de verdieping van de zijvleugel een slaapvertrek in Chinese stijl met slaapnis met stuc- decoraties in hoog-reliëf en laat 18e-eeuwse behangsels door De Lovinfosse naar Boucher's Chinese werken. Voorts op de verdieping van de zijvleugel een slaapkamer in Lodewijk XVI-stijl met ovale stuc-overdekking als 'Chinees' of 'Turks' tentdak.

Waarschijnlijk bleven na de dood van Nicolas Willems nog geruime tijd plannen bestaan om de rechter zijvleugel alsnog op te trekken. Zo komt het grondplan van de rechtervleugel nog voor op het ontwerp voor het park van Amstenrade uit 1808 door de Luikse architect G. Duckers en op het ontwerp voor het park door de Duitse tuinarchitect Maximilian Friedrich Weyhe (1775-1846) uit circa 1815. Verder is de aanleg van het onderkelderde voorplein met balustrades met spiegelboogvormige beëindiging ter hoogte van de op de as van de hoofdvleugel gelegen entree deels op het ontwerp van het kasteel met twee zijvleugels geconcipieerd en deels op de huidige situatie met hoofd- en de enkele zijvleugel. Daar, waar de aanleg van het huidige voorplein slechts voor een deel op het ontwerp van Duckers is terug te vinden is het huidige voorplein voor het eerst op het plan van Weyhe weergegeven. Op beide ontwerpen is de noordoostelijke balustrade doorgetrokken tot de nooit uitgevoerde rechter vleugel. Voorts gaat deze nog bestaande balustrade, die het pendant vormt van de zuidwestelijke balustrade, op de ontwerpen over in de zijgevel van de aan het voorplein gelegen paardestallen. Op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit circa 1820-1830 is te zien hoe de paardestallen een stuk op het voorplein zijn doorgetrokken tot hun huidige positie, die tot de as van de zijgevel van de hoofdvleugel reikt. Kennelijk speelde het plan om de rechter vleugel alsnog op te trekken bij de vergroting van de paardestallen geen rol van betekenis meer. Waarschijnlijk werden in de tijd, dat de paardestallen een stuk op het voorplein werden doorgetrokken, aansluitend aan de NO-zijde van deze stallen het huidige poortgebouw en dienstwoning gebouwd. Het poortgebouw en de dienstwoning staan voor het eerst geregistreerd op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit circa 1820-1830. Voor het poortgebouw een bakstenen brug over de buitengracht met balustrade op keermuur, tussen de straat (Hagendorenweg) en de buitengracht.

Aan de aan de entree gelegen spiegelboogvormige beëindiging van het voorplein werd omstreeks 1815 het ensemble van de huidige rondboogbrug met de naar buiten boogsgewijs uitzwenkende balustrades op keermuren gebouwd. Deze balustrades worden door ornamentele pijlers geleed. Het aan de paardestallen grenzende poortgebouw verschaft toegang tot een hof, dat door de paardestallen met poortgebouw en dienstwoning, een poortgebouw aan de ZW-zijde van de moestuin, een stalgebouw en een voormalig koetshuis (thans woning) rechthoekig omgeven wordt. Als zodanig staat deze hof met aangrenzende genoemde opstallen aangegeven op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit circa 1820-1830. Het op een langwerpige rechthoekig grondplan opgetrokken voormalige koetshuis, dat met de lange zijde aan de NO-zijde van het voorplein grenst, dateert waarschijnlijk nog uit de laatste kwart van de 18e eeuw. Aangrenzend aan de korte NW-zijde van het koetshuis een bakstenen muur uit de eerste kwart van de 19e eeuw, die tot de noordhoek van het voorplein verloopt en hier haaks in de richting van het huis afbuigt. Het aan de NW-zijde van het hof gelegen rechthoekige stalgebouw werd in circa 1820 opgetrokken. In dezelfde tijd kwam het monumentale poortgebouw aan de ZW-zijde

van de moestuin tot stand, dat oorspronkelijk vanuit de moestuin toegang tot de genoemde hof verschaft. In de eerste helft van deze eeuw is de poort aan beide zijden met een bakstenen muur dichtgezet.

Aangrenzend aan deze hof met dienstgebouwen aan de NO-zijde de rechthoekige moestuin. Naar de korte voor(Hagendorenweg-)zijde is deze tuin door een hoge bakstenen muur met een op de as van de moestuin gelegen poortgebouw dichtgezet. Ten zuidwesten van deze poort gaat de muur over in de zijgevel van de genoemde dienstwoning. Ten noordoosten en noorden van de poort gaat de muur ter hoogte van hoek Hagendorenweg-Kemkensweg via twee schuin verlopende bochten haaks in noordwestelijke richting om, om verder via enkele rechte stukken en flauwe bochten het onregelmatige tracé van de Kemkensweg te volgen. Aan de Kemkensweg wordt de muur door een rentmeesterswoning onderbroken, die uit de eerste kwart van de 19e eeuw dateert. Aan de noordzijde is de moestuin met een hoge bakstenen muur uit de eerste kwart van de 19e eeuw van het park afgesloten. De noordelijke helft van de muur doet dienst als scheidingsmuur tussen het park en het erf van de aan de Kemkensweg gelegen rentmeesterswoning. Aan de noordzijde gaat de muur over in de muur ten noordoosten en noorden van de poort naar de moestuin. Het aan de westzijde van de rentmeesterswoning grenzende erf wordt naar de moestuin eveneens door een hoge bakstenen muur uit de eerste kwart van de 19e eeuw afgesloten.

Centraal op de NO-ZW verlopende as aan de NW-zijde van de moestuin is de bakstenen oranjerie met kassen aan weerszijden gelegen, die in 1815 door de Dusseldorpse architect Charles Schaffer (1779-1837), auteur van *Neue Garten und Landschaftsgebäude* (1798-1799), in neoclassicistische stijl werd gebouwd. Op de achterzijde van de oranjerie, die naar het park is gericht, centraal een half rond door een fronton bekroond en door zuilen voorafgaand bordes, dat in het park een grote ornamentale waarde als classicistische tuintempel vertegenwoordigt.

Voor de oranjerie, ter weerszijden van de as van de moestuin, een langwerpige broeikas uit ca. 1815. Beide broeikassen zijn ca. twee meter onder het maaiveldniveau doorgetrokken en nog deels door glazen lessenaars afgedekt. Ter hoogte van de as vertonen de zijkanten van de broeikassen aan concave (westelijk) en convexe (oostelijk) kromming, die is aangebracht om de gerende positie van de oranjerie ten aanzien van de eveneens op de as van de moestuin gelegen poort te verbloemen.

Aan de korte ZW-zijde van het bordes voor de oranjerie bevindt zich een rechte stenen trap uit ca. 1815 met keermuren in drie haaks verspringende niveaus, die wellicht tevens ter expositie van potplanten dienden. Een eenvoudig smeedijzeren dubbel 19e-eeuws hek vormt de scheiding tussen de trap en het bordes. De parkaanleg van Kasteel Amstenrade is hoofdzakelijk gebaseerd op het ontwerp van de Duitse tuinarchitect M.F. Weyhe uit ca. 1815. Hoofdmotief in dit nog geheel bewaard gebleven park in landschapsstijl is een tweetal zichtassen, die zich ieder over een parkweide in respectievelijk noordelijke en noordoostelijke richting uitstrekken. De noordoostelijke zichtas staat ook op het ontwerp van Duckers aangegeven. Ten aanzien van het in de zuidhoek van het park gelegen kasteel zijn de zichtassen zodanig aangelegd, dat ze ten behoeve van een optimale perspectivische werking ruimte van de aanleg een zo groot mogelijke lengte bestrijken. Een belangrijke eigenschap van het park Amstenrade is voorts het stijgende verloop van het terrein in noordelijke richting, dat het genoemde motief van de zichtassen van extra dramatiek voorziet. Aan het eindpunt van de noordelijke zichtas werd in ca. 1815 een rustieke grot gebouwd, die een grote compositorische waarde als point de vue heeft. Het eindpunt van de noordoostelijke zichtas wordt thans door doodsbeenderenboom (*Gymnocladus dioica*) gemarkeerd, die in het begin van deze eeuw werd geplant. Voorts werd toen rondom het landschapspark een wandeling uitgezet, die in curven verloopt en die gezichten biedt op het kasteel, de ruïne, de achterzijde van de oranjerie en binnen het park zelf. Deze gezichten worden aangekleed en geleed door bospartijen aan de randen en boomgroepen en solitairen in het park, die deels nog uit de 19e eeuw

dateren. Aan het einde van de 19e eeuw, wellicht omstreeks 1886, toen centraal aan de parkzijde van de hoofdvleugel een monumentaal bordes werd gebouwd, werd aan de entree aan de Hommerter-allee een ornamenteel, onderkelderd pomphuisje geplaatst. Onder dit nog bestaande huisje, dat zich voordoet als een ornamenteel wachtershuisje of kiosk, een zeven meter diepe stenen waterput met buizensysteem voor de distributie van water naar de buitengracht. Aan deze entree van het kasteelterrein een dubbel smeedijzeren hek met pijlers uit het einde van de 19e eeuw.

De historische aanleg van Kasteel Amstenrade wordt aan de ZO- en oostzijde door de Hagendorenweg en de Kemkensweg, aan de west en ZW-zijde door de Hommerter-allee, Poststraat en Hoofdstraat en aan de noord- NW- en NO-zijde door de kadastrale vak Gemeente Amstenrade C1 en de percelen Gemeente Amstenrade nrs. A1224, A1223, A1222, A1161, A1760, A2287, A988, A2141, A1609, A1608, A2285, A1409 en A2327 begrensd. Voorts is de voormalige zichtas en oprijlaan, die in de 18e eeuw of eerder werd aangelegd en die recht op de voorgevel van het kasteel is geprojecteerd, als tracé voor de aanleg van historische betekenis. Dit tracé heeft betrekking op de smalle rechthoekige strook, die samenvalt met de dubbele rij eiken (van recente datum) - waartussen een fietspad - en een graszone ten zuidwesten hiervan, die tot de openbare weg (Allee) reikt. Het tracé eindigt aan de ZO-zijde ter hoogte van het erf van het perceel Allee nr. 11 (thans restaurant). Ook het tracé van de voormalige oprijlaan aan de ZW-zijde, dat samenvalt met de Hommerter-allee en dat reikt tot het punt waar De Gijselaar deze allee raakt, is voor de aanleg van historische betekenis.

De historische buitenplaats Kasteel Amstenrade is van grote cultuurhistorische waarde vanwege:

- het Luiks-classicistische kasteel uit de laatste kwart van de 18e eeuw, waarbij de toren van het voormalige 17e-eeuwse kasteel gehandhaafd bleef;
- de interieurs van het kasteel met rijke betimmeringen en stuc-plafonds in Lodewijk XVI-stijl, met een kamer in Chinese stijl en met behangsels door De Lovinfosse naar Francois Boucher, uit het einde van de 18e eeuw;
- de gaaf bewaarde aanleg in landschapsstijl, die in oorsprong uit ca. 1815 dateert en die een van de weinige parken in Nederland van de Duitse tuinarchitect M.F. Weyhe is;
- de deels naar het park door het tempelfront dienend als visueel ornament en deels naar de moestuin gekeerde oranjerie in classicistische stijl naar ontwerp van de Duitse architect Charles Schaffer;
- de deels ondergronds gebouwde rustieke mergel- en bakstenen grot in het park uit ca. 1815, die als tuinornament een grote historische en ornamentele waarde heeft.

De historische buitenplaats Kasteel Amstenrade bestaat uit de volgende samenstellende onderdelen: 1. Hoofdgebouw; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456108 2. Historische tuin- en parkaanleg; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456109 3. Voorplein met balustrades, hek en keermuur; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456110 4. Rondboogbrug met pijlers en balustrades; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456111 5. Paardestallen, poortgebouw en dienstwoning; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456112 6. Poortgebouw aan de ZW-zijde van de moestuin; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456113 7. Stalgebouw; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456114 8. Voormalig koetshuis; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456116 9. Bakstenen brug en balustrade aan Hagendorenweg; zie voor omschrijving bij

complex-onderdeel met monumentnummer: 45611710. Oranjerie; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45611811. Westelijke broeikas; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45611912. Oostelijke broeikas; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612013. Poort; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612114. Trap met keermuren; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612215. Hek; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456123 16. Bakstenen muur ten zuidwesten van de poort naar de moestuin; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612417. Bakstenen muur ten noordoosten en noorden van de poort naar de moestuin; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612518. Rentmeesterswoning aan de Kemkensweg; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612619. Muur tussen moestuin, voorplein en huis; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612720. Muur tussen moestuin en park; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612821. Muur tussen moestuin en erf van de aan de Kemkensweg gelegen Rentmeesterswoning; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45612922. Pomphuisje; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45613023. Hek en pijlers; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 45613124. Grot; zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 456132.

Monumentnummer*: 456108

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

*Monumentnaam***

Kasteel Amstenrade

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

HOOFDGEBOUW (Kasteel Amstenrade). Bakstenen hoofdgebouw bestaande uit een hoofd- en een haaks hierop gesitueerde zijvleugel uit de laatste kwart van de 18e eeuw met op de westhoek een vierkante toren, als overblijfsel van het 17e-eeuwse kasteel. Het statige hoofdgebouw, opgetrokken in drie verdiepingen boven een souterrain en afgedekt door vlakke, onderaan in schoten uitlopende leien daken (Maasdekking) - een zadeldak over de hoofdvleugel en een schilddak over de zijvleugel - is een goed voorbeeld van het weelderige Luikse classicisme uit het einde van de 18e eeuw. Het huis werd in opdracht van de toenmalige eigenaar Nicolas Willems gebouwd ter vervanging van het 17e-eeuwse kasteel naar ontwerp van de Luikse architect Bartholome Digneffe (1724-1784). Door de plotselinge dood van de eigenaar in de jaren '80 van de 18e eeuw werd het ontwerp, dat uit een hoofdvleugel en twee zijvleugels bestond, die een vierkante 'cour d'honneur' zouden moeten omsluiten, niet geheel uitgevoerd. Door het niet gereedkomen van de rechter vleugel, waarvan slecht een deel van de ondergronds bewaard gebleven fundamenteen werden opgetrokken, kreeg het huis een geheel andere indeling dan oorspronkelijk bedoeld was. De grote hal in de hoofdvleugel werd zaal en de hal werd centraal in de zijvleugel geprojecteerd.

De muren van de vleugels zijn deels door pilasters met triglifien aan de bovenkant geleed en worden door een kroonlijst afgesloten (met uitzondering van de korte NO- zijde), die ter hoogte van de pilasters verkropt.

De door een kroonlijst afgesloten hoofdvleugel heeft aan de voorzijde een door vier pilasters (met triglifien aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bovenkant) in drie traveeën gelede middenpartij onder een fronton. In het fronton een radvormig-venster met een 12-ruitsindeling. Tussen de pilasters bevinden zich drie rondboogingen in hardstenen omlijstingen, die naar boven in mergel zijn aangevuld en afgedekt door smalle door een voluut-console gestutte rechte profiellijsten. In de rondbooging een dubbele deur met 10-ruitsindeling (per deur) met een half rond door spaakroeden in 10 ruiten geleed bovenlicht. Aan weerszijden van de middenpartij, die vooraf wordt gegaan door een hardstenen bordes van vier treden, een enkele venstertravee met beganegronde een 28-ruits segmentboog-venster in mergelomlijsting. Op de eerste en tweede verdieping respectievelijk een 24- en 16-ruits segmentboog-venster in mergelomlijsting. Op de eerste en laatste travee een houten dakkapel met 6-ruits segmentboog-venster. De achtergevel heeft een aan de voorgevel identieke doch niet uitspringende middenpartij, met identieke vensterindelingen, echter zonder radvormig-venster in het fronton. De centraal gelegen drie rondboogingen in hardsteen dateren uit ca. 1886, toen naar ontwerp van de architect Hendrik Beijaert (1823-1894), afkomstig uit Kortrijk, het huidige bordes met omgedraaid T-vormige bordestrap tegen de middenpartij werd gebouwd. Het bakstenen bordes en de trap, waarvan de keermuur aan de voorzijde naar de zijkanten licht gebogen uitzwenkt, zijn voorzien van een mergelstenen balustrade van kettingschermen met zuilstompen op de hoeken. In de korte NO-zijde van het bordes, waarvan de naar buiten gericht hoeken van mergelstenen hoekblokken zijn voorzien, een deur; in de korte ZW-zijde een 6-ruitsvenster met diefijzers. Tijdens een restauratie van het huis in 1982 werd ter weerszijden van laatstgenoemd venster een halfronde ingang naar twee toen eveneens ingerichte hondehokken onder het bordes in de muur uitgespaard; ervoor werd als erfafscheiding een eenvoudig ijzeren hek geplaatst. Aan weerszijden van de middenpartij aan de achterzijde een enkele venstertravee met vensteromlijstingen als aan de voorzijde. De vensters in de linker travee zijn blind en de vensters in de rechter travee zijn identiek aan de vensters aan de voorzijde. Op souterrain-niveau ter hoogte van de linker en rechter travee en 12-ruitsvenster met diefijzers.

De toren, die twee verdiepingen hoger is als de vleugels, eindigt in een mergelstenen attiek en een op de hoeken afgeschuinde koepel en wordt bekroond door een gesloten lantaarn met piroen. Aan de vier zijden vertoont de koepel een halfronde dakkapel met radvormig-venster met 12-ruitsindeling. De attiek heeft de vorm van een schijn-balustrade, versierd met kettingschermen en aan de hoeken getooid met gecanneleerde zuilstompen. De vensters van de toren zijn qua omlijsting gelijk aan die van de vleugels, met uitzondering van de ovale oculi met 32-ruitsindelingen in rechte mergelomlijstingen onmiddellijk onder de attiek. De mergelblokken op de hoeken van het torenmuurwerk stammen nog uit de 17e eeuw, evenals de rechthoekige deels dichtgemetselde vensters in hardsteen in de provisorisch afgesloten NO-gevel van de hoofdvleugel. Afgezien van de beganegronde, waar de vensteromlijstingen van empire 8-ruits vensters zijn voorzien, zijn de vensterindelingen identiek aan die van de vensters van de vleugels. Voorts per torenzijde op souterrain-niveau twee 9-ruits segmentboog-vensters met diefijzers en op de derde verdieping twee segmentboog-vensters met 12-ruitsindeling.

De bakstenen muren van de zijvleugel zijn op de buitenhoeken versierd met mergelstenen pilasters met trigliefen aan de bovenkant; verder is aan de zijde van de 'cour d'honneur' de eindtravee van dit gedeelte door een dergelijke pilaster van het overige muurvlak afgescheiden. De gevel van de zijvleugel aan de 'cour d'honneur' is in vijf venstertraveeën geleed met beganegronde twee dubbele deuren met 10-ruitsindelingen (per deur) met 8-ruitsbovenlicht, gelegen op de centrale travee (hoofdingang) en op de travee links hiervan. De deuren worden voorafgegaan door een hardstenen bordes van vier treden. Links van de deuren een enkele en rechts twee vensters met 28-ruitsindelingen. Op de verdieping vijf 24-ruitsvensters en op de tweede verdieping vijf 16-ruitsvensters. Op de as van de eerste, tweede en derde travee een dakkapel met 6-ruitsindeling.

Linker gevel zijvleugel: in twee traveeën gelede gevelpartij met op de beganegrond, eerste en tweede verdieping respectievelijk twee 28-, 24-, en 16-ruitsvensters. Halverwege de gevelbreedte en dakkapel met 6-ruitsindeling.

Gevel zijvleugel parkzijde: in zeven traveeën gelede gevelpartij met per travee op souterrain-niveau, beganegronds, eerste en tweede verdieping een venster met respectievelijk 9-, 28-, 24-, en 16-ruitsindeling.

Alle genoemde vensters en deuren van de zijvleugel zijn segmentboog-vormig en van mergelomlijstingen voorzien. De dakkapellen zijn van hout en segmentboogvormig.

Inwendig: de kelders zijn overkluisd door kappengewelven tussen elliptische gordelbogen, de keldergangen door segmentboogtongewelven, de wijnkelder onder het voorplein door een straalgewelf op acht rechthoekige ribben. In de kelderverdieping twee 17e-eeuwse schouwen met ionische hermen.

Het verdere interieur is versierd in een stijl, die de overgang vormt tussen de Lodewijk XVI-stijl en het empire. De gelijkvloerse ruimten - in de zijvleugel voor het merendeel met stenen vloeren - zijn aangelegd in enfilade en toegankelijk door brede vleugeldeuren. De centraal in de zijvleugel gelegen hal is van een betimmering met reliëfs in Lodewijk XVI-stijl voorzien. De bovenste rand van de betimmeringen zijn in de eerste kwart van de 20e eeuw aangebracht. Links achter de hal ligt een klein rond vertrek met gemarmerde korinthische pilasters, een 19e-eeuwse schoorsteenmantel met tussen de triglifien classicistische stuc-reliëfs en een lage stuc-koepel, die illusionistisch beschilderd is met het binnenaanzicht van een ronde koepel en een op de vrije hemel uitzicht gevende lantaarn; boven de vier kasten dessus-de portes met stuc-reliëfs in vroege empire-stijl. Links van de hal ligt een vierkant vertrek met afgeschuinde hoeken, versierd met een rijke Lodewijk-XVI betimmering. Rechts achter de hal een trappehuis met Lodewijk XVI-trap. Rechts van de hal bevindt zich een grote zaal met ionische gemarmerde wandpilasters. In de aangrenzende ruimte in de torenkamer een groot vierkant vertrek met laat 18e-eeuwse behangsels door Pierre Michel de Lovinfosse (1745-1821) naar pastorale gezichten van Francois Boucher (herkenbaar: 'De aangename les', 'Boerendans', en wellicht 'Het rozenknopje'). Boven de spiegel van de met pilasters versierde schoorsteenmantel (19e-eeuws) een door voluten versierde lijst, waaruit het schilderij verdwenen is. Het plafond in Lodewijk XVI-stijl met een rondlopende band en hoekvullingen met ranken en arabesken kan wellicht aan Mathias Soiron (1748-1834), afkomstig uit Maastricht, worden toegeschreven. (vgl. interieurs kasteel Borgharen, Meerssenhoven te Itteren en Rustenburg te Bunde).

In de as van de hoofdvleugel, waar de architect Bartholome Digneffe (1724-1784) oorspronkelijk in zijn ontwerp de hal had geprojecteerd, de grote zaal met koefplafond en parketvloer met sterpatroon. Rechts in de hoofdvleugel een vertrek met rijke betimmeringen in Lodewijk XVI-stijl met o.a. tropeen.

Op de verdieping in de hoofdvleugel een slaapvertrek in Chinese stijl, waarbij de slaapruijmt in een nis is ingericht. De buitenrand van de nis is versierd met palmbomen en vogels in rijk beschilderd stuc in hoog-reliëf. De omlijsting van de spiegels boven de schoorsteenmantel in Lodewijk XVI-stijl is geïnspireerd op de in de tijd in de mode zijnde Chinese architectuur-decoraties. De wandschilderingen op doek zijn waarschijnlijk van De Lovinfosse en zijn geïnspireerd op Francois Boucher's Chinese werken. Zo is de schildering links van de deur naar de gang een combinatie van diens 'Gezicht op een Chinese tuin' en diens 'Gezicht in een Chinese markt'. De hoogwaardigheidsbekleder rechts van de deur is ontleend aan Boucher's 'De Chinese dans'. De slaapkamers op de verdieping in de zijvleugel hebben elk een ovale alkoof met koepelachtige stuc-overdekking in empire-stijl. In de slaapkamer aan de zuidzijde van de zijvleugel een ovale stuc-overdekking als een 'Chinees'- of 'Turks'-tentdak.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

Monumentnummer*: 456109

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

Woonplaats*

Amstenrade

Gemeente*

Beekdaelen

Provincie*

Limburg

Straat*

Hagendorenweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

6436 CR

Woonplaats*

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

AMSTENRADE

Sectie*

A

Kad. object*

2377

AMSTENRADE

B

2070

SCHINNEN

H

10

AMSTENRADE

A

2378

AMSTENRADE

B

1801

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. Van de historische aanleg van Kasteel Amstenrade herinneren nog enkele elementen aan de situatie op het eind van de 18e eeuw, toen het huidige huis werd opgetrokken. Grenzend aan de spiegelboogvormige zuidzijde van het voorplein ligt nog een deel van de thans droge (thans deels met bomen begroeide) buitengracht, die van de hoek Hoofdstraat - Hagendorenweg tot de zuidhoek van de aan de Hagendorenweg gelegen moestuinmuren voert. De gracht werd gevoed via een waterpomp in het nog bestaande pomphuisje in het park aan de oprit aan de driesprong Hommerter allee - Hoofdstraat. Loodrecht op de voorgevel werd toen ook de voormalige zicht- en oprijlaan aangelegd, zo deze voordien niet reeds bestond. Deze as is slechts als tracé bewaard gebleven. Uit deze periode dateert waarschijnlijk ook de andere aan de ZW-zijde gelegen voormalige oprijlaan, die eveneens als tracé behouden is gebleven; dit tracé valt samen met de Hommerter-allee. De parkaanleg van Kasteel Amstenrade is hoofdzakelijk gebaseerd op een ontwerp uit ca. 1815 van de Duitse tuinarchitect Maximilian Friedrich Weyhe (1775- 1846). In ca. 1808 maakte de Luikse architect G. Duckers een ontwerp voor de aanleg van Amstenrade, waarvan niet bekend is in hoeverre het is uitgevoerd. Hoofdmotief in het door Weyhe ontworpen park is een tweetal zichtassen, die zich vanaf de noordzijde van de hoofdvlleugel van het huis over een parkweide in noordelijke en noordoostelijke richting uitstrekken. De noordoostelijke zichtas staat ook op het ontwerp van Duckers aangegeven. Ten aanzien van het in de zuidhoek van het park gelegen kasteel zijn de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zichtassen zodanig aangelegd, dat ze ten behoeve van een optimale perspectivische werking binnen de ruimte van de aanleg een zo groot mogelijke lengte bestrijken. Een belangrijke eigenschap van het park van Amstenrade is voorts het stijgende verloop van het terrein in noordelijke richting, dat het genoemde motief van de zichtassen van extra dramatiek voorziet. Aan het eindpunt van de noordelijke zichttas werd in ca. 1815 een rustieke grot gebouwd, die een grote compositorische waarde als point de vue heeft. Het eindpunt van de noordoostelijke zichttas wordt thans door een doodsbeenderenboom (*Gymnocladus dioica*) gemarkeerd, die in het begin van deze eeuw werd geplant.

Aan het begin van de 19e eeuw werd rond het park in landschapsstijl een wandeling uitgezet, die in curven verloopt en die aan de noordelijke eindpunten van de zichtassen gezichten biedt op het in het dal gelegen kasteel. Voorts biedt de wandeling aan de noordzijde van het park een gezicht op de achterzijde van de oranjerie, die op deze plaats sterke associaties met een klassieke tempel oproept. Dwars over beide zichtassen verloopt verder een slingerpad, dat ter hoogte van de oranjerie ontspringt en in westelijke richting voert. Halverwege dit pad bevindt zich een vervallen houten opstal, die voor de bescherming van ondergeschikte betekenis is. De parkweiden, waarover de zichtassen verlopen, worden door solitaire, boomgroepen en partijen bos van elkaar gescheiden en worden in onregelmatige curven door bos omzoomd. Halverwege het laatstgenoemde pad een boomgroep met eik en beuk en plataan (19e- en 20e-eeuws). Aan de noordzijde van het park, tussen beide zichtassen een eiken- en beukenbos (19e- en 20e-eeuws) met verscheidene sierbomen langs de randen, waaronder Libanon-ceder, Vaantjesboom, tulpeboom, Amerikaanse- en zomereik, paardekastanje, es, vleugelnoot en Hollandse linde (19e- en 20e-eeuws). Rondom het park een boszoom met eik en beuk, plataan, zeeden, rode paardekastanje, Hollandse linde, witte esdoorn, es (19e en 20e eeuw) met langs de zoom van de parkweiden als solitair en in groep geplante sierbomen (beuk, hollandse linde, paardekastanje, tulpeboom, vaantjesboom, acacia, blauwe ceder, Japanse noteboom, dwergcypres, plataan, Sequoiadendron giganteum, valse Christusdoorn, okkernoot en hemelboom (19e en 20e eeuw). Noemenswaardig is verder een monumentale magnolia (19e eeuw) even ten westen van de oranjerie, die aan de oostrand van de noordelijke parkweide een grote decoratieve waarde bezit. Aan de linkerzijde van deze weide vanouds een rhododendronpartij. Voorts is op diverse plaatsen in de bosgedeelten rondom de parkweiden hulst geplant. Even ten noorden van de oranjerie, grenzend aan het slingerpad, een nog deels bewaard gebleven rondeel van 19e-eeuwse beuken, dat als signatuur van de tuinarchitect M.F. Weyhe kan worden geïnterpreteerd. Op het ontwerp van Weyhe staan populieren in plaats van beuken aangegeven. Oorspronkelijk omgaven deze beuken een kleine ronde vijver.

Omstreeks de tijd, dat het park in landschapsstijl werd aangelegd, kwam ook de aanleg van de moestuin tot stand. De bewaard gebleven structuur van deze ommuurde aanleg wordt bepaald door een hoofdas, die vanuit het hart van de voorgevel van de oranjerie tot aan de poort reikt. Ook de dwarsassen langs de voorzijde van de oranjerie en langs de ZO-zijde van de broeikassen zijn nog aanwezig.

Aan het eind van de 19e eeuw, waarschijnlijk kort nadat aan de parkzijde van de hoofdvlugel een bordes werd gebouwd, werden ten noordwesten hiervan enkele neo-formele parterres aangelegd, die thans geheel zijn verdwenen. Toen werd ook aan de ZW-zijde van de zijvlugel een neoformele parterre aangelegd. Het rechthoekige verloop van de omgrenzing van deze voormalige parterre alsmede het rechte pad met leilinden ten zuidwesten hiervan, dat aan de ZO-zijde haaks in de richting van het voorplein afbuigt, bestaan tot op heden. In de ZO-hoek van de laatstgenoemde voormalige parterre een zwembad van recente datum, dat voor de bescherming van ondergeschikte betekenis is. Volgens de familie-overlevering was de Brusselse architect Louis Fuchs (sr. of jr.?) de

ontwerper van deze parterres. In het begin van deze eeuw werden aan de noordzijde van de aanleg enkele percelen aan het park toegevoegd, die werden bebost (thans populieren). Deze percelen zijn in historisch opzicht enkel van betekenis als groenbuffer.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 456110

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

VOORPLEIN MET BALUSTRADES HEK EN KEERMUUR. Aan de zuidzijde van het kasteel grenzend onderkelderd en begrint voorplein, dat naar de op de as van de hoofd vleugel van het kasteel gelegen entree aan de Hagendorenweg een spiegelboogvormige afsluiting heeft. De rechte zijkanten alsmede de spiegelboogvormige beëindiging worden gemarkeerd door een rode bakstenen balustrade, die ter hoogte van de spiegelboogvormige afsluiting tevens keermuur van het voorplein naar de buitengracht is. De balustrade is afgedekt met segmentboog-vormige hardstenen afdekplaten en wordt onderbroken door sokkels met rechte hardstenen afdekplaten. Het gedeelte van de balustrade met het rechte verloop aan de ZW-zijde van het voorplein wordt onderbroken door twee hardstenen laat 18e-eeuwse blokpijlers en hek, die de doorgang van het voorplein naar het park ten zuidwesten van de zijvleugel van het kasteel aangeven. De pijlers zijn voorzien van een pyramide-vormige hardstenen bovenstuk. Het smeedijzeren hek, dat uit de 19e eeuw dateert, is even ten noordoosten van de pijlers geplaatst en bestaat uit een eenvoudig dubbel spijlenhek met een vleugelstuk aan de ZO-zijde; het vleugelstuk aan de NW- zijde ontbreekt.

Op de as van de doorgang van het voorplein naar de tuin ten zuidwesten van het kasteel wordt ook de balustrade aan de NO-zijde van het voorplein door een door twee hardstenen pijlers met hardstenen pyramide-vormig bovenstuk gemarkeerde doorgang onderbroken. Het hek, dat de scheiding vormde tussen het voorplein en het erf aan de ZW-zijde van het voormalige koetshuis is thans niet meer aanwezig. De balustrade strekt zich aan weerszijden van de hardstenen pijlers een aantal meters uit en eindigt dan abrupt. Op de ontwerpen voor het park van Kasteel Amstenrade door G. Duckers uit ca. 1808 en M.F. Weyhe uit ca. 1815 is het noordwestelijke deel van de balustrade doorgetrokken tot de nooit uitgevoerde NO-vleugel van het kasteel en vormt de balustrade aan de NO-zijde van het voorplein het spiegelbeeld van de balustrade aan de ZW-zijde ervan. De abrupte beëindiging van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

balustrade aan de kasteelzijde moet waarschijnlijk uit het niet gereedkomen van de genoemde NO-vleugel verklaard worden. Wellicht werd toen ook besloten om de paardestallen aan de voorpleinzijde tot de loodlijn van de NO-zijde van de hoofdvleugel door te trekken, hetgeen de de abrupte beëindiging aan de ZO-zijde van de balustrade zou verklaren.

Even ten zuidwesten van de ZO-gevel van de paardestallen bevindt zich in de rode bakstenen keermuur van het voorplein, die hier deels door steunberen wordt gestut, een segmentboog-vormige doorgang naar de gewelfde kelders onder het voorplein, die ten zuiden van de paardestallen onder de Hagendorenweg doorlopen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Voorplein

Monumentnummer*: 456111

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

3

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

RONDBOOGBRUG MET PIJLERS EN BALUSTRADES. Rode bakstenen en deels met mergelstenen beklede rondboogbrug over de buitengracht aan de entree aan de spiegelboogvormige beëindiging van het voorplein. De brug is voorzien van een stenen balustrade van kettingschalen, die aan de uiteinden door pijlers worden geflankeerd. Op de handlijsten van de balustrades centraal een bol en tegen de pijlers een halve bol in mergelsteen. De mergelstenen pijlers aan de voorpleinzijde zijn obelisk-vormig en worden door een pijnappel bekroond. De pijlers aan de straat(Hagendorenweg-)zijde rusten op een samengesteld mergelstenen voetstuk, zijn voorts in door mergelstenen banden onderbroken rode baksteen opgetrokken en worden door een monumentaal samengesteld bovenstuk met kroonlijst en bolvormig ornamentstuk bekroond. Aansluitend aan deze pijlers een kwartcirkel-vormig uitzwenkende mergelstenen balustrade met segmentboog-vormige handlijst, die beëindigd worden door aan laatstgenoemde pijlers identieke pijlers. Tussen deze pijlers een smeedijzeren hek met pijlpunt-vormige spijlen. Aan weerszijden van deze pijlers een rode bakstenen balustrade, die het tracé van de buitengracht aan de straat(Hagendorenweg-)zijde volgt. Deze balustrade is tevens keermuur, die de straat naar de buitengracht keert. Aan de straatzijde is de balustrade met mergelblokken bekleed. Aan beide zijden van de entree wordt deze balustrade door drie aan de straatwegzijde van de brug identieke pijlers onderbroken. Aan de ZW-zijde van de entree vormt de derde pijler tevens het eindpunt van de balustrade. De balustrade aan de NO-zijde van de entree gaat over in de bakstenen balustrade en keermuur ter hoogte van de paardestallen, aan de ZO-zijde van de buitengracht. Tussen de pijlers een smeedijzeren hek met pijlpunt-vormige spijlen. Brug, pijlers en balustrades dateren uit ca. 1815.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 456112

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

3

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

PAARDESTALLEN, POORTGEBOUW EN DIENSTWONING. Met de lange ZO-zijde naar de Hagendorenweg gekeerd complex van rode bakstenen paardestallen, poortgebouw en dienstwoning. Het complex, dat overkapt is door een met leien gedekt mansardedak (maasdekking), maakt deel uit van een omsloten hof. De aan de ZW-zijde van dit complex gelegen paardestallen, waarvan de korte ZW-zijde naar het voorplein is gericht, staan voor een groot gedeelte aangegeven op het ontwerp voor het park van Amstenrade uit ca. 1808 van G. Duckers. Het is niet duidelijk of de stallen toen reeds gebouwd waren of alleen in ontwerpvorm bestonden; het grondplan van de niet tot uitvoer gebrachte NO-vleugel van het kasteel staat immers ook op het ontwerp van Duckers aangegeven. Het ontwerp van de paardestallen houdt verband met de compositie van het voorplein en het kasteel. Op het ontwerp van Duckers reiken de stallen aan de ZW-zijde tot de loodlijn van de bakstenen balustrade, die hier de contouren van het voorplein aangeeft en die aansluit aan de NO-zijde van de toen nog geconcipeerde NO-vleugel van het kasteel. Op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit ca. 1820-1830 is te zien, dat de paardestallen aan de ZW-zijde tot hun huidige niveau op het voorplein zijn doorgetrokken en tot de loodlijn van de NO-zijde van de hoofdvleugel van Kasteel Amstenrade reiken; kennelijk had men kort voordien definitief het plan laten varen om de NO-vleugel van het kasteel tot uitvoer te brengen.

Op het ontwerp van Duckers staan van het complex van stallen, poortgebouw en dienstwoning alleen de stallen aangegeven en reiken deze aan de NO-zijde tot het punt waar het huidige aan de Hagendorenweg gelegen poortgebouw begint. Op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit ca. 1820-1830 zijn ook het poortgebouw en de dienstwoning geregistreerd. Ten aanzien van de paardestallen liggen het poortgebouw en de dienstwoning aan de hofzijde iets naar achteren. Het gedeelte van het poortgebouw direct boven de poort is van een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

eigen overkapping door een mansardedak voorzien, die haaks op het overige gedeelte van de overkapping is geplaatst. De gevel van de dienstwoning en het poortgebouw wordt aan de hofzijde even onder de goot door een stenen kordonlijst onderbroken. Boven de segmentboogvormige poort aan de hofzijde, waarin een dubbele deur, een door een fronton bekroonde dakkapel met 9-ruitsvenster. Aan weerszijden van de poort een dubbele segmentboogvormige deur. In beide rechter deuren een 8-ruitsvenster. Boven deze dubbele deur twee aan de dakkapel boven de poort identieke dakkapellen. In beide deuren links van de poort, die iets smaller zijn dan de dubbele deur rechts van de poort en die aan deze zijde toegang tot de dienstwoning verschaffen, een 5-ruitsvenster. Aan de hofzijde van de dienstwoning twee aan de dakkapel boven de poort identieke dakkapellen.

In het vooruitspringende muurvlak rechts van het poortgebouw en de dienstwoning een segmentboogvormig venster met 16-ruitsindeling. De naar het hof gerichte gevel van de paardestallen is door mergelblokpijlers in vlakken geleed, van een hardstenen voeting voorzien en wordt door een mergel-kroonlijst afgesloten, die ter hoogte van de pilasters verkropt. Deuren en vensters aan deze zijde zijn beganegronds segmentboogvormig en hebben mergelomlijstingen. Van links naar rechts een enkele deur met 8-ruitsvenster, een venster met 24-ruitsindeling, twee deuren met 8-ruitsvensters, een 24-ruitsvenster, een 12-ruitsvenster, een dubbele deur met 8-ruitsbovenlicht (per deur), een venster met 9-ruitsindeling, een deur met 8-ruitsbovenlicht en een 9-ruitsvenster. Op de verdieping zeven door een fronton bekroonde dakkapellen met 9-ruitsvensters. Links van de geheel rechts gelegen dakkapel een door de kroonlijst in de gevel verzonken luik onder een gehalveerd met leien gedekt schilddak (maasdekking).

Aan de linkerzijde van de naar het hof gerichte gevel van de paardestallen een gietijzeren zadeldak-overkapping (thans door golfplaten gedekt) uit de eerste helft van deze eeuw. De door rechte stijlen gelede zijkanten van de overkapping zijn geheel beglaasd. Aan de NW-zijde is de overkapping aan de zijgevel van de aan het voorplein gelegen voormalige koetshuis (thans woning) bevestigd.

Zij(ZW-)gevel: een door drie mergel-blokpilasters in twee traveeën gelede gevelpartij met hardstenen voeting en afgesloten door een mergel-kroonlijst, die ter hoogte van de centrale pilaster boogvormig naar boven uitzwenkt. In het aldus ontstane veld het bekroonde wapen van De Marchant en d'Ansembourg met wapenlint met de tekst: "Fortitudine et l'Abore." Op de verdieping een dakkapel met 9-ruitsvenster, dat door een fronton wordt bekroond.

Straat(Hagendorenweg-)gevel: in de linker gevelhelft drie segmentboogvormige vensters met 12-ruitsvensters en met mergelomlijstingen. In de rechter gevelhelft drie segmentboogvormige vensters met 22-ruitsindelingen, eveneens voorzien van mergelomlijstingen. Op de verdieping boven de laatstgenoemde vensters twee dakkapellen met 9-ruitsvensters, bekroond door een fronton. Ter hoogte van het poortgebouw gaat de gevel naar voren om. In deze vooruitspringende gevel een groep van twee segmentboogvormige 2-ruitsvensters in een omlijsting van mergel. Het gedeelte van het poortgebouw direct boven de segmentboogvormige poort wordt door een fronton met centraal gelegen rond 4-ruitsvenster bekroond.

Aan weerszijden van de poort een segmentboogvormig venster met 12-ruitsindeling in mergelomlijsting. Boven het rechter venster een enkele en boven het linker venster twee dakkapellen met 9-ruitsvenster, bekroond door een fronton.

Moestuinzijde dienstwoning: twee segmentboogvormige vensters met 12-ruitsindelingen in mergelomlijstingen. Aansluitend aan de linkerzijde van deze een aanbouw van recente datum.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Bijgebouw

Monumentnummer*: 456113

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 16

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

POORTGEBOUW AAN DE ZW-ZIJDE VAN DE MOESTUIN. Rode bakstenen poortgebouw onder met leien gedekt mansardedak (maasdekking), waarvan de onderste dakschilden boogvormig uitzwenken. Het gebouw is omgaande van een kroonlijst in mergel voorzien. Het poortgebouw dateert uit circa 1820 en is voor het eerst geregistreerd op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit circa 1820-1830. In de eerste helft van deze eeuw is de poort aan beide zijden door een rode bakstenen muur dichtgezet. Aan de hofzijde zijn in deze muur drie centraal gelegen halve rondboog-openingen uitgespaard, die toegang verlenen tot erachter gelegen hondehokken. Aan deze zijde wordt de gevel aan weerszijden door mergel-blokpilasters geflankeerd en zwenkt de kroonlijst in het midden boogvormig naar boven uit. In het aldus ontstane veld een ronde nis. Voor het overige is de naar het hof gekeerde gevel met mergelstenen in speklagen bekleed. Links en rechts aan deze zijde van de poort een rode bakstenen aanbouw, die aan de hofzijde het aanzien heeft van een scheidingsmuur. In de rechter gevel een segmentboogvormige deur. In de linker gevel een even groot segmentboog-vormig veld, waarin een kleine segmentboogvormige deur. Links van laatstgenoemde aanbouw een lagere aanbouw, waarvan de aan de hofzijde gelegen gevel zich eveneens als scheidingsmuur voordoet. Aan de rechterzijde een gedenkplakette met de tekst: "Maana exorIan peCvs nobIs MvLtItvda". De naar de moestuin gerichte gevel van het poortgebouw wordt eveneens door mergel-blokpilasters geflankeerd. In de bakstenen gevel een rechte deur van recente datum.

De aanbouw links en rechts van de poort aan moestuinzijde is door een lessenaarsdak overkapt. In beide aanbouwen een segmentboog-vormige deur. De rechts van de rechter aanbouw gelegen lagere aanbouw is eveneens met een lessenaarsdak overkapt. Links en rechts van de gevel een houten luik. Centraal vier brede rechthoekige vensters met 2-ruitsindelingen. Laatstgenoemde aanbouw is waarschijnlijk naderhand in de 19e eeuw,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

wellicht omstreeks 1900, gebouwd. Deze aanbouw eindigt aan de NW-zijde namelijk links van de eindtravee van de gevel van het eveneens aan het hofgelegen stalgebouw, zodat het evenwicht van de classicistische gevelopbouw van het stalgebouw aan deze zijde enigszins is verstoord.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 456114

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 6

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

STALGEBOUW. Langwerpig rode bakstenen stalgebouw op rechthoekige grondslag, dat aan de omsloten hof aan de overzijde van het complex van paardestallen, poortgebouw en dienstwoning is gesitueerd. Het stalgebouw is overkapt door een met grijze pannen gedekt wolfsdak, waarvan de onderste schilden aan de onderzijde boogvormig uitzwenken. Aan de korte ZW-zijde sluit het stalgebouw haaks aan op de achtergevel van het voormalige koetshuis (thans woning). De naar het hof gekeerde ZO-gevel wordt onderbroken door een min of meer centraal gelegen fronton met deels in de gevel verzonken rondboog- luik. Centraal in de gevel twee segmentboog-vormige nissen ter weerszijden van voornoemd luik met in elk der nissen twee segmentboog-vormige vensters met 4-ruitsindelingen. Rechts van de nissen twee traveeën met op de verdieping in beide traveeën een segmentboog-vormig luik. In de linker travee beganegronds een segmentboog-vormige deur. De eindtravee aan deze zijde valt door de aanbouw ten noordwesten van de poort, die tot de stallen is door getrokken, buiten de omsloten hof en is in de moestuin gelegen. Links van de nissen een segmentboog-vormige en een half rond 4-ruitsvenster met erboven segmentboog-vormige luiken; ertussen een segmentboog-vormige deur.

Moestuin (NO-)zijde: een centraal gelegen rechte deur met 2-ruits bovenlicht en mergelomlijsting.

NW-gevel: van links naar rechts twee 4-ruitsvensters, een deur, wederom twee 4-ruitsvensters en een deur, alle segmentboog-vormig. Boven laatstgenoemd venster een halfronde nis.

Het stalgebouw, dat uit ca. 1820 dateert, staat voor het eerst geregistreerd op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit ca. 1820-1830.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Bijgebouw

Monumentnummer*: 456116

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

7

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

VOORMALIG KOETSHUIS. Aan het voorplein en het omsloten hof gelegen in rode baksteen opgetrokken onderkelderd voormalig koetshuis (thans woning) onder met leien gedekt mansardedak (maasdekking), waarvan de onderste dakschilden boogvormig uitzwenken. Op het noordwestelijke nokeinde een eenvoudige houten klokketoren. Het koetshuis is waarschijnlijk gelijk met de bouwcampagne van het kasteel in de laatste kwart van de 18e eeuw tot stand gekomen. De naar het voorplein gerichte gevel is door mergel-pilasters en mergel-hoekpilasters in drie gevelvlakken geleed met in elk gevelvlak een licht vooruitspringende rode bakstenen omlijsting van een voormalige segmentboogvormige dubbele poort. Thans zijn alle poortingen met rode baksteen dichtgemetseld. In de centrale voormalige poort, ter plaatse van de oorspronkelijke rechter poortdeur een recentelijk aangebracht 30-ruitsvenster. Aan de rechter zijde van de linker voormalige poort een rechte deur van recente datum. Aan de geveleinden een oeil de boeuf met 4-ruitsvenster. Ter weerszijden van de rechter mergel-pilaster eveneens een oeil de boeuf met 4-ruitsvenster. Ter weerszijden van de linker mergel-pilaster een segmentboog-vormig venster met 16-ruitsindeling. Laatstgenoemde vensters zijn evenals de oeil de boeufs van mergelomlijstingen voorzien. Op de verdieping recht boven de mergelpilasters en de voormalige segmentboogvormige poorten vijf 9-ruits dakkapellen, die door een fronton worden bekroond.

ZO-gevel: twee rechte dubbele staldeuren met in de rechter deur een 10-ruitslicht. Op de verdieping drie aan de voorzijde identieke dakkapellen.

NO-gevel: aan de hofzijde op de verdieping twee aan de voorgevel identieke dakkapellen. Aan de naar de moestuin gericht zijde buiten het hof twee segmentboog-vormige 4-ruitsvensters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

NW-gevel: centraal een segmentboogvormige deur met 5-ruits bovenlicht. Links hiervan een segmentboogvormig 16-ruitsvenster. Rechts een met rode baksteen dichtgemetselde nis. Op de verdieping twee aan de voorgevel identieke dakkapellen. Inwendig: in de door een elliptisch tongewelf gedekte kelder een lange aanrechtbank; gelijkvloers een eenvoudige schoorsteenmantel en een eiken ondermantel met tegels.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Monumentnummer*: 456117

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

5

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

BAKSTENEN BRUG EN BALUSTRADE AAN HAGENDORENWEG. Rode bakstenen rondboogbrug over de buitengracht naar het aan de Hagendorenweg gelegen poortgebouw ten zuidwesten van de moestuin. De brug is aan weerszijden van een rode bakstenen balustrade met hardstenen afdekplaat voorzien, die ter hoogte van de Hagendorenweg haaks omgaat in een rode bakstenen balustrade met hardstenen afdekplaat, die tevens de straat naar de buitengracht keert. Twee rechthoekige bakstenen pijlers met hardstenen geprofileerde afdekplaat markeren de toegang over de brug naar het poortgebouw. Aan de NO-zijde eindigt deze balustrade tegen de moestuinmuur. Aan de ZW-zijde gaat de balustrade over in de door pijlers onderbroken balustrade aan de toegangsbrug naar het voorplein.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 456118

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

ORANJERIE. Rode bakstenen onderkelderde oranjerie op rechthoekige grondslag met glazen kas op eveneens rode bakstenen onderbouw ter weerszijden. De oranjerie werd in 1815 door de Dusseldorpse architect Charles Schaffer in neoclassicistische stijl gebouwd. De genoemde kassen dateren uit het begin van deze eeuw en vervangen oudere exemplaren, die waarschijnlijk in de loop van de 19e eeuw werden gebouwd, zo deze oorspronkelijke kassen niet uit de bouwtijd dateerden. Aan de achterzijde van de oranjerie, die naar het park is gericht, is centraal een half rond door een fronton bekroond en door zuilen voorafgaand bordes gebouwd, dat in het park een grote ornamentale waarde als classicistische tuintempel vertegenwoordigt. De oranjerie is door een mansardedak met leien (maasdekking) overkapt en omgaande van een mergelstenen kroonlijst voorzien; centraal op de zijgevels wordt deze kroonlijst door een rechthoekige hoog opgetrokken bakstenen schoorsteen doorbroken.

Voorgevel oranjerie: de gevel is door vijf rondboogingen met dubbele deuren met 12-ruitsindeling (per deur) en met halfronde door spaakroeden in 10 ruiten gelede bovenlichten in traveeën geleed. Ter hoogte van de tussendorpel van de deurpartij een hardstenen geprofileerde kordonlijst. De gevel, die op de as van de moestuin is gelegen, rust op een hardstenen voeting. Voeting en kordonlijst zijn respectievelijk aan de boven- en onderzijde van een geprofileerde hardstenen lijst voorzien, zodat de muurvlakken ter weerszijden van de deurpartijen de suggestie van een pilastergeleding oproepen. Op de verdieping drie op de middelste traveeën geplaatste houten 6-ruitsdakkapellen, die door een fronton worden bekroond. Boven deze kapellen, halverwege het bovenste dakschild, drie kleine in het dak verzonken halfronde daklichten.

Aan de linker- en rechterzijde van de oranjerie de genoemde glazen kas op bakstenen onderbouw; van de naar de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

moestuin gekeerde zijde van de rechter kas is de beglazing tot de grond toe doorgetrokken. De linker kas heeft een tudorboogvormige overkapping, die ook naar de zijkant omgaat en die door een smeedijzeren piron van samengestelde voluten en krullen wordt bekroond. De rechterkas heeft een aan de zijkant recht afgesneden mansardedak en wordt door een identieke piron bekroond. Centraal aan de zijkant van de linker kas op souterrain-niveau een geblokte rondboogingang met dubbele deur. Aan weerszijden van de naar deze ingang afdalende oprit een driehoekige rode bakstenen keermuur, die haaks aansluit op de bakstenen onderbouw van de kas. Even boven de overkapping van de kas zijn in beide zijgevels van de oranjerie bouwsporen zichtbaar van de zadeldakvormige overkapping van de 19e-eeuwse voorgangers van de twee kassen. Aan weerszijden van de schoorsteen aan de zijgevels van de oranjerie een 6-ruits dakkapel. Aan de parkzijde is de linker gevel van de oranjerie door een travee geleed, met op souterrain-niveau en segmentboogvenster met diefijzers en op de beganegrond en de eerste verdieping respectievelijk een segmentboogvormige nis. In de rechter gevel aan de parkzijde een identieke venstertravee, met op souterrain-niveau een segmentboog-venster met diefijzers en op de beganegrond en eerste verdieping een segmentboog-venster met respectievelijk een 6-en 4-ruitsindeling.

Achtergevel: centraal in de achtergevel een half rond ingebouwd bordes, voorafgegaan door een bordestrap van 5 rode bakstenen treden en door vier op een hardstenen onderdorpel geplaatste korintische licht geel geschilderde zuilen. De bordestrap wordt aan weerszijden door een brede bakstenen rechthoekige keermuur met hardstenen bovenstuk geflankeerd. De zuilen, waarvan de buitenste vierkant en de binnenste rond zijn, ondersteunen een brede geprofileerde kordonlijst als imitatie hoofdgestel. Boven de kroonlijst een centraal gelegen fronton met tympaan van mergelblokken met centraal gelegen 4-ruits radvenster. Centraal in de roze geschilderde door korintische pilasters gelede achterwand van het bordes een deur met door ruitvormig gezette roeden in 11 ruiten geleed bovenlicht. Aan weerszijden van de deur twee boven elkaar gelegen radvormige vensters met 4-ruitsindeling. Het bordes is door een met drie soorten rozetten gevuld stuc-cassetenplafond overdekt. Aan weerszijden van het bordes een venstertravee met beganegronds een segmentboogvormig venster met 6-ruitsindeling, diefijzers en persiennes en op de eerste verdieping een segmentboogvormige nis met beschildering van een 4-ruitsvenster.

Inwendig: de kelders zijn overkluisd met bakstenen kappen op gordelbogen. De vertrekken zijn voorzien van moerbalkzolderingen. De houten trap in de oranjerie heeft een uitgezwenkte trappaal.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Oranjerie

Monumentnummer*: 456119

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 10

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

WESTELIJKE BROEIKAS. Langwerpige rode bakstenen broeikas uit ca. 1815, die tesamen met de oostelijke broeikas het bordes voor de oranjerie aan de ZO-zijde afsluit. De kas is ca. twee meter onder het maaiveldniveau doorgetrokken en is met glazen lessenaars afgedekt, die ten behoeve van een optimale warmte- ontwikkeling licht gebogen zijn. Het verloop van de broeikas strekt zich over de gehele helft van de breedte van de moestuin uit en reikt aan de NO- zijde tot aan de lengte-as van de moestuin, die van de poort naar de centrale travee van de oranjerie voert. Deze zijde van de broeikas vertoont in tegenstelling tot de haaks op elkaar geplaatste overige rechte zijden een concave kromming, die is aangebracht om de gerende positie van de oranjerie ten aanzien van de poort te verbloemen. Door een ondergrondse doorgang, die onder de lengte-as van de moestuin verloopt, staat de westelijke broeikas met de oostelijke broeikas in verbinding.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Broeikas

Monumentnummer*: 456120

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 10

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

OOSTELIJKE BROEIKAS. Langwerpige rode broeikas uit ca. 1815, die tesamen met de westelijke broeikas het bordes voor de oranjerie aan de ZO-zijde afsluit. De kas is ca. twee meter onder het maaiveldniveau doorgetrokken en is met glazen lessenaars afgedekt, die ten behoeve van een optimale warmte-ontwikkeling licht gebogen zijn. Het verloop van de broeikas strekt zich over de gehele helft van de breedte van de moestuin uit en reikt aan de ZW-zijde tot aan de lengte-as van de moestuin, die van de poort naar de centrale travee van de oranjerie voert. Deze zijde van de broeikas vertoont in tegenstelling tot de haaks op elkaar geplaatste overige rechte zijden een convexe kromming, die is aangebracht om de gerende positie van de oranjerie ten aanzien van de poort te verbloemen. Door een ondergrondse doorgang, die onder de lengte-as van de moestuin verloopt, staat de oostelijke broeikas met de westelijke broeikas in verbinding.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Broeikas

Monumentnummer*: 456121

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 16

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

POORT. Rechthoekige rode bakstenen poort uit ca. 1815 met centraal gelegen segmentboog-vormige doorgang en met rechte dubbele houten poortdeuren. Aan de straat(Hagendorenweg-)zijde is de poort van mergel-hoekblokken voorzien. Aan de moestuinzijde wordt de poort door steunberen gestut. De poort wordt door een rechthoekig bakstenen bovenstuk bekroond, dat via enkele halfsteense verspringen uitkraagt. Het bovenstuk wordt door een met leien gedekt afgeplat mansardedak (maasdekking) overkapt, dat op de vier hoeken door een eenvoudige piroen wordt bekroond. Het ruime overstek van het dak wordt door houten consoles gestut. Aan weerszijden gaat de poort over in de bakstenen muur, die moestuin en hof deels omgeeft.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 456122

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

3

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

TRAP MET KEERMUREN. Rechte stenen trap met 12 hardstenen treden, aan weerszijden geflankeerd door brede rode bakstenen keermuren in drie haaks verspringende niveau's, die wellicht tevens diende ter expositie van potplanten. De trap leidt naar het hardstenen aan de voorzijde van de oranjerie gelegen bordes. Aan de linkerkant grenst de trap met keermuren, die uit ca. 1815 dateren, aan de linker hoek voorzijde van de linker oranjerie-kas. De rechter keermuur is tegen de achterzijde van de westelijke broeikas gebouwd.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Trappartij

Monumentnummer*: 456123

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 10

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

HEK. Dubbel smeedijzeren spijlen-hek met aan de NW-zijde een vleugelstuk met identieke spijlen. Het hek, dat uit de 19e eeuw dateert, is geplaatst op de grens van de trap met keermuren en het bordes aan de voorzijde van de oranjerie.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinmuur

Monumentnummer*: 456124

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

5

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

BAKSTENEN MUUR TEN ZUIDWESTEN VAN DE POORT NAAR DE MOESTUIN. Rode bakstenen door een ezelsrug bekroonde muur uit de eerste kwart van de 19e eeuw, die aan de ZW-zijde van de poort naar de moestuin aansluit en die de moestuin aan deze zijde van de openbare (Hagendoren-)weg afsluit. Aan de ZW-zijde gaat de muur haaks naar het noordwesten om en gaat over in de NO-muur van de aan de Hagendorenseweg en de moestuin gesitueerde dienstwoning. Als zodanig staat de muur aangegeven op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit circa 1820-1830.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 456125

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 13

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

BAKSTENEN MUUR TEN NOORDOOSTEN EN NOORDEN VAN DE POORT NAAR DE MOESTUIN. Rode bakstenen door een ezelsrug bekroonde muur uit de eerste kwart van de 19e eeuw, die aan de NO-zijde van de poort naar de moestuin aansluit en die de moestuin aan de ZO-, oost- en NO-zijde naar de Hagendorenweg en de Kemkensweg afsluit. Ter hoogte van de hoek Hagendorenweg-Kemkensweg gaat de muur via twee schuin verlopende bochten haaks in noordwestelijke richting om, om verder via enkele rechte stukken en flauwe bochten het onregelmatige tracé van de Kemkensweg te volgen. Ter hoogte van de Kemkensweg wordt de muur gedeeltelijk door steunberen gestut en door pilasters geleed. Aan de Kemkensweg wordt de muur door een rentmeesterswoning onderbroken. Even voorbij deze woning eindigt de muur aan de oostzijde van het park in landschapstijl. Als zodanig staat de muur aangegeven op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit circa 1820-1830.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 456126

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 17

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

RENTMEESTERSWONING AAN KEMKENSWEWEG. Rode bakstenen deels onderkelderde rentmeesterswoning uit de eerste kwart van de 19e eeuw op rechthoekige grondslag. De woning onderbreekt de muur ten noordoosten en noorden van de poort naar de moestuin en is door een met leien (maasdekking) gedekt mansardedak overkapt. Als zodanig is de woning aangegeven op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit ca. 1820-1830.

Voor(erf-)zijde: beganegronds van links naar rechts: twee getoogde 8-ruitsvensters, een rondboogdeur en een getoogd 8-ruitsvenster. Op de verdieping vier dakkapellen, die door een fronton worden bekroond. In de kapellen enkel-ruitsvensters van recente datum (oorspronkelijk 6-ruitsvensters). Achter(straat-)zijde: twee vensters met 8-ruitsindelingen. Links van deze gevel in de muur ten noordoosten en noorden van de poort naar de moestuin een rechthoekige doorgang van recente datum.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Rentmeesterswoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 456127

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 8

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

MUUR TUSSEN MOESTUIN, VOORPLEIN EN HUIS. Rode bakstenen muur met segmentvormige hardstenen afdekplaat, die van het voormalige koetshuis (thans woning) aan het voorplein tot de NO-hoek van het voorplein verloopt en hier een haakse hoek maakt en tot de tegen de NO-gevel van het huis recentelijk gebouwde garage reikt. Even voor deze hoek een door twee bakstenen blokpijlers met hardstenen afdekplaat gemarkeerde doorgang van het voorplein naar het park. Even ten noordwesten van het genoemde voormalige bouwhuis is de muur, die uit de eerste kwart van de 19e eeuw dateert, een stuk hoger opgetrokken en fungeert hier als achterwand van een overkapte open schuur van recente datum.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinmuur

Monumentnummer*: 456128

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 10

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

MUUR TUSSEN MOESTUIN EN PARK. Rode bakstenen deels met ezelsrug bekroonde muur tussen moestuin en park. Aan de zuidzijde reikt de muur tot de doorgang naar de moestuin aan de noordzijde van de oranjerie. De noordelijke helft van de muur doet dienst als scheidingsmuur tussen het park en het erf van de aan de Kemkensweg gelegen rentmeesterswoning. Aan de noordzijde gaat de muur over in de muur ten noordoosten en noorden van de poort naar de moestuin. Aan de parkzijde is de muur, die uit de eerste kwart van de 19e eeuw dateert, van steunberen voorzien.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinmuur

Monumentnummer*: 456129

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 17

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

MUUR TUSSEN MOESTUIN EN ERF VAN DE AAN DE KEMKENSWEWEG GELEGEN RENTMEESTERSWONING. Rode bakstenen muur, die ongeveer halverwege de muur ten noordwesten en noorden van de poort naar de moestuin vertakt en die de scheidingsmuur vormt tussen deze tuin en het erf van de aan de Kemkensweg gelegen rentmeesterswoning. De muur staat haaks op de muur tussen de moestuin en het park. Aan de zijde van de moestuin wordt de muur, die uit de eerste kwart van de 19e eeuw dateert, door steunberen gestut. Als zodanig staat de muur aangegeven op het Kadastraal Minuutplan van de Gemeente Amstenrade uit circa 1820-1830.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinmuur

Monumentnummer*: 456130

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

POMPHUISJE. Ornamenteel onderkelderd in rode baksteen opgetrokken pomphuisje, gelegen aan de entree naar het park op de as van de Hommerter allee. Onder het huisje een zeven meter diepe stenen waterput met buizensysteem voor de distributie van water naar de buitengracht. Het huisje, dat zich voordoet als een ornamenteel wachtershuisje of kiosk is gebouwd op vierkante grondslag en is overkapt door een hoog opgetrokken afgeplat met leien gedekt schilddak (maasdekking) met vier pijnappels op de hoeken. Aan de hoeken van de gevels zijn omgaande hardstenen blok-pilasters aangebracht, die worden afgesloten door een fries met triglifien en een kroonlijst (tevens gootlijst) met eierlijst. Tussen de pilasters onder de kroonlijst een stenen sierband met voluten. Aan de oprit(Z-) en NW-zijde van het huisje, dat omgaande van een hardstenen voeting is voorzien, een groep van twee segmentboog-vormige vensters met 6-ruitsvensters met diefijzers in een ornamentele mergelomlijsting met guirlandes aan de onderzijde. Centraal aan de ZW- en NO-zijde een deur in een ornamentele stenen omlijsting, die aan de bovenzijde naar opzij rechthoekig uitzwenkt. Centraal op de verdieping aan deze zijden een ornamentele loden dakkapel met rond 4-ruitsvenster. De dakkapel wordt bekroond door een loden voluutvormig ornamentstuk en is aan de onderzijde van guirlandes voorzien. Het pomphuisje dateert uit het einde van de 19e eeuw en werd wellicht omstreeks 1886 gebouwd, toen centraal aan de parkzijde van de hoofdvleugel van het kasteel een monumentaal bordes werd gebouwd.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 456131

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

Locatiennaam

Amstenrade

Locatieomschrijving

Hagendoornweg 22

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

HEK EN PIJLERS. Aan de Dorpsstraat op de as van de Hommerter allee gelegen dubbel smeedijzeren spijlenhek met twee smeedijzeren zijstukken, die door vier hardstenen rechthoekige pijlers met afgeplatte pyramide-vormige afsluiting wordt geleed en beëindigd. Hek en pijlers dateren uit het einde van de 19e eeuw.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 456132

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 1993
Kadaster deel/nr: 8474/44

Complexnummer

456066

Complexnaam

Amstenrade

*Woonplaats**

Amstenrade

*Gemeente**

Beekdaelen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Hagendorenweg

*Nr**

1

*Toev.**

*Postcode**

6436 CR

*Woonplaats**

Amstenrade

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

AMSTENRADE

*Sectie**

A

*Kad. object**

2378

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

GROT. Omstreeks 1815 deels ondergronds gebouwde grot, opgetrokken in met grote deels onregelmatig gevormde en gedecoreerde mergelblokken beklede rode baksteen, wellicht naar ontwerp van Charles Schaffer, die in deze tijd ook de oranjerie heeft ontworpen. De grot markeert het eindpunt van de zichtas vanaf het huis in noordelijke richting.

Aan de voor(zuid-)zijde de boogvormige entree met sluitsteen met het deels vervaagde wapen van De Marchant en d'Ansembourg. Rechts van de entree het restant van een boogvormige ingang. Links van de entree een stenen boogbrug, die aan de onderzijde met rustica-mergelblokken is bekleed. Onder de brug aan de grotzijde wederom een boogvormige ingang. De brug verloopt over een droge waterarm, die aan de noordzijde het tracé van de gevel van de grot volgt. Aan de noordzijde is de grot in een heuvelpartij in het park in landschapsstijl opgenomen. De buitengevel van de grot is vanouds met graffiti bewerkt. Een graffito vermeldt het jaar 1826. Inwendig: de genoemde entree en ingangen komen uit op een boogvormige gang, die toegang verschaft tot een aan de noordzijde van de ruïne gelegen vertrek met koepelgewelf. In de vier hoeken van het vertrek aan de onderzijde van het gewelf een vermoedelijk allegorisch gezicht (thans niet meer herkenbaar) in verdiept reliëf.

Bij de bouw van de grot is elke rechte lijn vermeden; opbouw en verloop van de gevel, alsmede het inwendige vertrek en gang zijn cirkel- en boogvormig.

De grot verkeert deels in verruïneerde staat. Niet (meer) duidelijk is of deze staat aan de oorsprong van de grot als quasi-ruïne is toe te schrijven.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Grot